

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius, tel. 8 706 62 008, el. p. aaa@gamta.lt, <https://aaa.lrv.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Kelprojektas“
El. p. info@kelprojektas.lt

Į 2022-03-09

Nr. SR22-00430

Adresatams pagal sąrašą

**ATRANKOS IŠVADA DĖL NAUJOS 110 KV ELEKTROS PERDAVIMO LINIJOS
GRIŠKONYS – VARĖNA STATYBOS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO**

2022-03- Nr. (30.2)-A4E-

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (juridinio asmens pavadinimas, fizinis asmuo, adresas, tel.).

AB „LITGRID“, Karlo Gustavo Emilio Manerheimo g. 8, LT-05131 Vilnius, tel. 8 707 02171 el. paštas: info@litgrid.eu

2. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas (juridinio asmens pavadinimas, fizinis asmuo, adresas, tel.).

UAB „Kelprojektas“, Jonavos g. 7 (D korpusas), 44192 Kaunas, el. p. info@kelprojektas.lt

3. Planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo atlikimo teisinis pagrindas pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 2 dalį, nurodant šio įstatymo 2 priedo punktą (-us).

Atranka atliekama, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (toliau – PAV įstatymas) 2 priedo 10.1 punktu: „antžeminių elektros perdavimo linijų tiesimas, kai tiesiama 3 km ar ilgesnė linija, išskyrus šio įstatymo 1 priedo 8.8 papunktyje nurodytą veiklą“.

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta.

Planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) – naujos 110 kV elektros perdavimo linijos (toliau – EPL) statyba ir eksploatacija, bus vykdoma Alytaus ir Varėnos rajonų savivaldybių teritorijose.

Alytaus raj. sav. PŪV planuojama:

1. Daugų seniūnijoje esančių Skabeikių ir Žilinčiškių kaimų teritorijos.
2. Pivašiūnų seniūnijoje esančių Bundžių, Eigelonių, Eirononių, Kazimieravo, Klydžionių, Lačionių, Paškūniškių, Petravinos ir Remešiškio kaimų teritorijose.

3. Butrimonių seniūnijoje esančių Darbalaukio, Griškonių, Juodgirio, Olendernės ir Trakininkų kaimų teritorijose.

Varėnos raj. sav. PŪV planuojama:

1. Varėnos seniūnijoje esančių Žiliniškių, Grumiškių, Meškučių, Pamusių, Pamusėlių, Sarapiniškių, Pavarėnio, Kirklių, Aleksandravos, Glūko, Senosios Varėnos kaimų teritorijose.

2. Varėnos miesto teritorijoje.

3. Jakėnų seniūnijoje esančių Vazgirdonių ir Paručių kaimų teritorijose.

Planuojama EPL trasa yra nutolusi nuo gyvenamųjų teritorijų ir gyvenamųjų teritorijų plėtros zonų, kurios suplanuotos galiojančiuose kompleksiniuose teritorijų planavimo dokumentuose. Nuo planuojamos EPL apsaugos zonos arčiausiai esantys gyvenamieji pastatai apie 96 ir 99 m atstumu išsidėsto Varėnos miesto teritorijoje ir 33 m ir 36 m atstumu iki požeminio kabelio linijos Senosios Varėnos kaimo teritorijoje Varėnos seniūnijoje. Alytaus rajono savivaldybėje teritorijoje nuo planuojamos EPL apsaugos zonos arčiausiai esantys gyvenamieji pastatai yra apie 39 m atstumu Butrimonių seniūnijoje Trakininkų kaime ir 56 m ir 61 m atstumu Pivašiūnų seniūnijoje Laučionių kaime.

Vadovaujantis Varėnos rajono savivaldybės bendroju planu EPL Varėnos rajono savivaldybės teritorijoje ties Meškučių ir Pamusių k. kerta esamą autoturizmo trasą. Ties Kirklių ir Vazgirdonių k. ir ties Senąja Varėna ir A4 keliu kerta numatomas autoturizmo ir dviračių turizmo trasas, o ties Merkio upe - esamą Nemuno vandens kelio trasą.

Alytaus r. sav. teritorijoje didžiąją planuojamos EPL ilgio dalį numatoma įrengti ne miškų ūkio paskirties žemėje. Planuojama EPL nekerta valstybinės reikšmės miškų plotų, o artimiausi valstybinės reikšmės miškai yra nutolę 0,39 km ir didesniu atstumu. PŪV įgyvendinimui – EPL statybai ir eksploatacijai reikalingo inžinerinės infrastruktūros koridoriaus suformavimui bus reikalinga 9,65 ha miškų paversti kitomis naudmenomis, tame tarpe: 7,63 ha - IV grupės ūkiniu miškų; 0,53 ha - III grupės laukų apsauginių miškų; 1,49 ha – miškų be priskirtos grupės.

Varėnos rajono savivaldybėje didesnioji planuojamos EPL ilgio dalis planuojama per miškingas teritorijas. Planuojama teritorija kerta valstybinės reikšmės miškų plotus EPL trasoje tarp 4 – 5, 5 – 6, 8 – 9, 9 – 10, 10 – 11 posūkio taškų bei 11 posūkio taško ir Varėnos transformatorių pastotės (toliau – TP). Valstybinės reikšmės miškų, paverčiamų kitomis naudmenomis plotas – 79,4461 ha. Kitomis naudmenomis paversti numatomi miškai yra priskirti sekančioms grupėms:

1. II miškų grupė (specialios paskirties miškai, rekreaciniai miškai, miestų miškai).
2. II miškų grupė (specialios paskirties miškai, rekreaciniai miškai, rekreaciniai miško sklypai).
3. IV miškų grupė (ūkiniai miškai, normalaus kirtimo amžiaus ūkiniai miškai).
4. Miškai be nustatytos grupės.

PŪV nebus vykdoma kartinėse miško buveinėse. Artimiausia kartinė miško buveinė nuo EPL apsaugos zonos apie 800 m atstumu.

Planuojama EPL kerta paviršinius vandens telkinius, jų pakrantės apsaugos juostą ir apsaugos zoną:

1. Upelį P-1 tarp 2 -3 oro linijos trasos posūkio taškų Alytaus raj. sav.
2. Upelį Svidra ties 4 oro linijos trasos posūkio tašku Alytaus r. sav.
3. Upę Plasaupę tarp 4-5 oro linijos trasos posūkio taškų.
4. Upę Varėnė tarp 7-8 bei 8 oro linijos trasos posūkio taško ir Alytaus rajono ribos Alytaus raj. sav.
5. Upę Žižma tarp 8 oro linijos trasos posūkio taško ir Alytaus rajono sav. ribos.
6. Upę Dusmena ties 1-uoju posūkio tašku Varėnos raj. sav.
7. Upę Musė ties 3-uoju posūkio tašku Varėnos raj. sav.
8. Upę Merkys tarp 5 - 6 posūkio taškų ir tarp 7 - 8 posūkio taškų Varėnos raj. sav.
9. Varėnos miesto tvenkinį atkarpoje tarp 11 posūkio taško ir Varėnos TP Varėnos raj. sav.

Vadovaujantis Saugomų teritorijų kadastro duomenimis, Alytaus rajono teritorijoje PŪV nepatenka į saugomas teritorijas ir su jomis nesiriboja. Artimiausia saugoma teritorija – Pivašiūnų geomorfologinis draustinis yra nutolusi 1,05 km atstumu nuo trasos tarp 8 oro linijos posūkio taško ir Alytaus rajono savivaldybės ribos. Kitos saugomos teritorijos Alytaus rajono savivaldyje nuo

planuojamos EPL apsaugos zonos yra nutolusios nuo 4,6 km ir didesniu atstumu. Varėnos rajono savivaldybės teritorijoje EPL kerta vieną saugomą teritoriją - Merkio ichtiologinį draustinį (kodas 0210604000005). Vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 76 straipsnio nuostatomis PŪV yra leistina. Kitos saugomos teritorijos Varėnos rajono savivaldybėje nuo planuojamos teritorijos yra nutolusios apie 1,43 km (Vykšiaus botaninis - zoologinis draustinis) ir 1,89 km (Akmenos geologinis draustinis) atstumais.

Dalis PŪV darbų bus vykdomi šalia „Natura 2000“ buveinių apsaugai svarbios teritorijos LTVAR0011 Merkio upės. Vadovaujantis Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato direkcijos 2022 m. sausio 12 d. išvada Nr. S-18(9.4) „Dėl planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio darbų „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo“, PŪV poveikis nebus reikšmingas saugomoms „Natura 2000“ teritorijos rūšims ir buveinėms.

Vadovaujanti Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių inventORIZACIJOS žemėlapiu (<https://www.geoportal.lt/>) planuojama EPL kerta šias Europos bendrijos natūralias buveines (toliau – Buveinė):

Varėnos r. sav. teritorijoje

1. Tarp Varėnos rajono savivaldybės ribos ir EPL trasos 1-ojo posūkio taško kerta dvi 9070 medžiais apaugusių ganyklų Buveines.
2. Tarp 4 - 5 EPL trasos posūkio taškų kerta 9070 medžiais apaugusios ganyklos buveinę ir 7160 nekalkingų šaltinių ir šaltiniuotų pelkių Buveinę.
3. Tarp 5 - 6 EPL trasos posūkio taškų kerta 9070 medžiais apaugusios ganyklos Buveinę.
4. Tarp 7 – 8 EPL trasos posūkio taškų kerta 6510 šienaujamų mezofitų pievų Buveinę.

Alytaus r. sav. teritorijoje

1. Tarp 2 ir 3 oro linijos trasos posūkio taškų kerta 6270 rūšių gausių ganyklų ir ganomų pievų Buveinę.
2. Tarp 6 ir 7 oro linijos trasos posūkio taškų kerta 7140 tarpinių pelkių ir liūnų ir 9080 pelkėtų lapuočių miškų Buveines.

Pagal Saugomų rūšių informacinės sistemos (SRIS) duomenis, nagrinėjamoje teritorijoje nėra fiksuota jokių saugomų augalų ir gyvūnų rūšių buvimo faktų. Arčiausiai PŪV teritorijos už 5 m nuo oro linijos apsaugos zonos, fiksuota gervė (*Grus grus*).

Vadovaujantis vėjo energetikos plėtros ir biologinei įvairovei svarbių teritorijų perinčių, migruojančių ir žiemojančių paukščių, bei šikšnosparnių žemėlapiais nagrinėjamas EPL ties Alytaus r. sav. ir Varėnos r. sav. riba patenka į labai jautrią teritoriją perintiems paukščiams (jūrinio erelio ir upinės žuvėdros perėjimo teritorija). Planuojamos trasos dalyje, kur trasa kerta labai jautrias teritorijas perintiems paukščiams ir priartėja prie gervių radavietės bus įrengiamos paukščių atbaidymo priemonės - ant laidų, 6-10 m žingsniu tvirtinami paukščių baidytuvai (besisukančios plokštelės atspindinčios šviesą (suktukai)) arba plastikinės baltos spiralės vizualiai įspėjančios paukščius. Didelių paukščių apsaugai, paukščių migravimo vietose, kad jie nenutūptų ant stulpų ir prilietus sparnais laidus nesusidarytų trumpas jungimas, ant stulpų bus montuojami įrenginiai „Šakutė“.

Siekiant nustatyti PŪV poveikį aplinkos komponentams bus atliekamas aplinkos monitoringas. Monitoringo tikslas – vykdyti sistemingus aplinkos komponentų pokyčių stebėjimus elektros perdavimo oro linijos statybos ir eksploatacijos metu, siekiant maksimaliai išvengti neigiamo poveikio gamtinei aplinkai. Monitoringo trukmė – statybos darbų metu ir 3 metai po statybos darbų užbaigimo. Po to, apibendrinus gautus rezultatus, monitoringo programa bus peržiūrėta ir nuspręsta apie stebėjimų vykdymo pratęsimo tikslingumą.

Į planuojamą teritoriją nepatenka nei vienas gamtos paveldo objektas. Artimiausi gamtos paveldo objektai – Dūdiškių akmuo, esantis 4,03 km atstumu nuo EPL apsaugos zonos tarp 4 ir 5 oro linijos trasos posūkio taškų bei Žvirgždėnų pušis, esanti 4,05 km atstumu nuo EPL apsaugos zonos tarp 8 oro linijos trasos posūkio taško ir Alytaus rajono savivaldybės ribos, Žvirgždėnų pušis, esanti 6,19 km atstumu nuo EPL apsaugos zonos tarp 1 trasos posūkio taško ir Varėnos rajono savivaldybės ribos.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Kultūros paveldo departamento kultūros vertybių registro duomenimis PŪV teritorijoje ir jos gretimybėse kultūros vertybių nėra. Artimiausias saugomas kultūros paveldo objektas – Žydų žudynių vieta ir kapas (unikalus objekto kodas kultūros vertybių registre – 39105), nuo PŪV nutolęs 110 m. atstumu.

Techninio projekto rengimo metu PŪV aplinkoje bus atlikti archeologiniai žvalgymai apimantys vizualinį elektros perdavimo linijos ir apsaugos zonos įvertinimą, nustatant ar numatomoje teritorijoje nėra archeologinio paveldo objektų turinčių kraštovaizdinę reikšmę (piliakalnių, pilkapių senovės gynybinių įtvirtinimų ir pan.). Įrengiant elektros liniją, vykdant žemės kasimo darbus, išlieka tikimybė aptikti dar nefiksuotų archeologinių vertybių. Todėl, prieš vykdant žemės kasimo darbus techninio projekto rengimo metu, bus atlikti elektros linijos trasos žvalgomieji archeologiniai tyrimai teisės aktų nustatyta tvarka, siekiant identifikuoti, ar minėtoje trasoje nėra nežinomų archeologinio ar kito kultūros paveldo objektų, turinčių reljefinių struktūrų (pylimų, sampilų, griovių ir pan.).

Vadovaujantis kraštovaizdžio vizualinės struktūros žemėlapiu PŪV teritorija nepatenka ir nesiriboja su ypač saugomo šalies vizualinio estetinio potencialo arealais: Daugų kalvotas ežerynas, Nemuno kilpos, Ūlos slėnis, Trakų -Aukštadvario kalvotas ežerynas, kuriuose būtina taikyti griežčiausius vizualinės apsaugos reikalavimus. Kraštovaizdžio vizualinės struktūros tipai nagrinėjamoje teritorijoje:

1. V2H2-b - Vidutinė vertikaloji sąskaida (kalvotas bei išreikštų slėnių kraštovaizdis su 3 lygmenų videotopų kompleksais), vyraujančių pusiau atvirų didžiąja dalimi apžvelgiamų erdvių kraštovaizdis, kraštovaizdžio erdvinėje struktūroje išreikštos tik horizontalios dominantės.

2. V2H3-d - Vidutinė vertikaloji sąskaida (kalvotas bei išreikštų slėnių kraštovaizdis su 3 lygmenų videotopų kompleksais), vyraujančių atvirų pilnai apžvelgiamų erdvių kraštovaizdis, kraštovaizdžio erdvinė struktūra neturi išreikštų dominantų.

3. V2H1-b - Vidutinė vertikaloji sąskaida (kalvotas bei išreikštų slėnių kraštovaizdis su 3 lygmenų videotopų kompleksais), vyraujančių pusiau uždarytų iš dalies pražvelgiamų erdvių kraštovaizdis, kraštovaizdžio erdvinėje struktūroje išreikštos tik horizontalios dominantės.

4. V2H1-d - Vidutinė vertikaloji sąskaida (kalvotas bei išreikštų slėnių kraštovaizdis su 3 lygmenų videotopų kompleksais), vyraujančių pusiau uždarytų iš dalies pražvelgiamų erdvių kraštovaizdis, kraštovaizdžio erdvinė struktūra neturi išreikštų vertikalų ir horizontalių dominančių.

5. V1H2-b - Nežymi vertikaloji sąskaida (banguotas bei lėkštašlaičių slėnių kraštovaizdis su 2 lygmenų videotopų kompleksais), vyraujančių pusiau atvirų didžiąja dalimi apžvelgiamų erdvių kraštovaizdis, kraštovaizdžio erdvinėje struktūroje išreikštos tik horizontalios dominantės.

6. V1H0-b - Nežymi vertikaloji sąskaida (banguotas bei lėkštašlaičių slėnių kraštovaizdis su 2 lygmenų videotopų kompleksais), vyraujančių uždarytų nepažvelgiamų (miškingų ar užstatytų) erdvių kraštovaizdis, kraštovaizdžio erdvinėje struktūroje išreikštos tik horizontalios dominantės.

Pagal Alytaus r. sav. teritorijos bendrojo plano keitimo gamtinio karkaso schemą, planuojama EPL patenka į regioninės svarbos migracijos koridorių, natūralaus kraštovaizdžio pobūdžio atstatymo tipą (esamo kraštovaizdžio natūralumo palaikymas ir stiprinimas), į tarptautinės svarbos geoekologinės takoskyros natūralaus kraštovaizdžio pobūdžio palaikymo ir saugojimo gamtinio karkaso tipą, į vietinės svarbos migracijos koridorių ir regioninės svarbos migracijos koridorių, grąžinamų ir gausinamų kraštovaizdžio natūralumą atkuriančių elementų gamtinio karkaso tipą bei regioninės svarbos, natūralaus kraštovaizdžio pobūdžio palaikymo ir saugojimo gamtinio karkaso tipą. Dėl santykinai didelio agrarinio įsavinimo laipsnio, didesnei daliai gamtinio karkaso teritorijų nustatytas ribotas ir silpnas geoekologinis potencialas.

Planuojama teritorija kerta sekančias gamtinio karkaso teritorijas:

1. Tarp 3 - 4 - 5 oro linijos trasos posūkio taškų kerta vietinės svarbos Svidro ir Plasaupės migracijos koridorius.

2. Tarp 4 - 7 oro linijos trasos posūkio taškų kerta tarptautinės svarbos geoekologinę takoskyrą.

3. Tarp 7 oro linijos trasos posūkio taško ir Alytaus rajono ribos kerta regioninės svarbos Varėnės - Žižmos migracijos koridorius.

Pagal Varėnos r. sav. teritorijos bendrojo plano gamtinio kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugos brėžinį Planuojama teritorija kerta sekančias gamtinio karkaso teritorijas:

1. Tarp Varėnos rajono savivaldybės ribos ir 1-ojo EPL trasos posūkio taško kerta rajoninės svarbos vidinio stabilizavimo arealą ir vietinės svarbos migracijos koridorių.

2. Tarp 1 - 2 EPL trasos posūkio taškų kerta rajoninės svarbos vidinio stabilizavimo arealą.

3. Tarp 1 - 2, 2 - 3, 3 - 4 EPL trasos posūkio taškų kerta vietinės svarbos migracijos koridorių.

4. Tarp 3 - 4 EPL trasos posūkio taškų kerta rajoninės svarbos vidinio stabilizavimo arealą.

5. Tarp 4 - 5 EPL trasos posūkio taškų kerta rajoninės svarbos vidinio stabilizavimo arealą.

6. Tarp 4 - 5, 5 - 6, 6 - 7 EPL trasos posūkio taškų kerta regioninės svarbos vidinio stabilizavimo arealą.

7. Tarp 7 - 8, 8 - 9 EPL trasos posūkio taškų kerta regioninės svarbos migracijos koridorių.

8. Tarp 9 - 10, 10 - 11 EPL trasos posūkio taškų kerta regioninės svarbos vidinio stabilizavimo arealą.

9. Tarp 11 EPL trasos posūkio taško ir Varėnos transformatorių pastotės kerta vietinės svarbos migracijos koridorių.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas.

Planuojamos 110 kV EPL ilgis 50,441 km. EPL trasos ilgyje numatyti 19 posūkio taškų, kuriuose įrengiamos metalinės inkarinės atramos. Tiesiuose trasos ruožuose planuojama įrengti metalines tarpines atramas. Tarp Griškonių TP, esančios Alytaus rajono savivaldybės teritorijoje ir 7 trasos posūkio taško, esančio Varėnos rajono savivaldybės teritorijoje, planuojama nutiesti 110 kV elektros perdavimo oro liniją. Oro linijos ilgis - 48320 m. Po Merkio upe, tarp 7 ir 8 trasos posūkio taškų, esamos 110 kV oro linijos apsaugos zonos ribose, ir po Varėnos miesto I tvenkiniu, tarp 11 posūkio taško ir Varėnos TP, 110 kV perdavimo liniją planuojama įrengti klojant 110 kV įtampos požeminio kabelio liniją. Tarp 7 - 8 planuojamos trasos posūkio taškų požeminio kabelio trasos ilgis 1680 m. Nuo Varėnos TP iki 11 planuojamos trasos posūkio taško požeminio kabelio trasos ilgis 441 m.

Naujos 110 kV elektros perdavimo linijos Griškonys-Varėna eksploatacijos metu produkcija ir gaminiai nebus gaminami. PŪV paskirtis – elektros energijos perdavimas.

Planuojamos EPL tiesimui bus tiekiamos jau pagamintos konstrukcijos, statybos vietoje jos surenkamos ir montuojamos. Metalinės atramos statomos ant unifikuotų gelžbetoninių pamatų. Gelžbetoninės atramos statomos gręžtose duobėse, silpnuose gruntuose pagal poreikį sutvirtinamos rygeliais. Atramų ir konstrukcijų, laidų ir trosų montavimo darbams bus naudojama speciali technika bei taikomos aukštuminės dalies statybos technologijos. Atramų vietose nukastas derlingas dirvožemio sluoksnis bus perkeliamas į laikiną saugojimo vietą ir vėliau panaudotas aplinkos sutvarkymui. Surinkta atrama ant naujai sumontuotų pamatų bus statoma naudojant automobilinį kraną. Kontroliniai laidai išvyniojami ir mobiliais kranais išvedžiojami stulpais. Transporto priemone išsivyniotas laidas bus prijungiamas prie vienos fazės laido ir tiesiamas per traukimo mašinoje įrengtą traukimo ratą. Trauktuvas išvynios laidas ir įtemps, kad jie neliestų žemės.

Kabelio linijos įrengimui numatoma naudoti horizontaliojo kryptinio gręžimo technologiją, t.y. kabelių linija bus klojama uždaru horizontalaus kryptinio gręžimo būdu, apsauginiuose vamzdžiuose po Varėnos miesto I tvenkiniu ir Merkio upe, o sausumoje kabelių linija bus klojama tranšėjoje, apsauginiuose vamzdžiuose, juos užpilant iškastiniu gruntu ir apsaugant gelžbetoninėmis plokštėmis. Kabelių linija įrengiama ne mažiau nei 1,3 m gylyje nuo žemės paviršiaus.

Statybos darbų metu, o vėliau – EPL eksploatacijos metu, cheminių medžiagų ir mišinių, pavojingų ar pavojingomis medžiagomis užterštų, radioaktyvių bei statybinių atliekų nesusidarys.

PŪV metu užtikrinama, kad paviršinių vandens telkinių vanduo nebus teršiamas atidirbtais tepalais iš mechanizmų. Statybos darbų metu bus laikomos tepalus absorbuojančios medžiagos ir specialūs konteineriai tepalų surinkimui, siekiant apsaugoti vandens telkinius nuo taršos avarijų metu. Bus užtikrinta, kad paviršiniuose vandens telkiniuose nebus plaunamos pavojingų medžiagų taros, išpilant vandenį į aplinką. EPL atramos nebus statomos vandens telkiniuose, jų pakrančių apsaugos juostoje ir arčiau kaip 25 m nuo kranto linijos.

Statybos darbų eigoje bus organizuojamas ir vykdomas susidarančių atliekų bei naujai gautų įrenginių pakuotės atliekų surinkimas, rūšiavimas, ženklavimas, laikinas saugojimas ir perdavimas atitinkamiems pagal atliekų rūšį atliekų tvarkytojams.

Planuojamoje teritorijoje gruntinis bei paviršinis vanduo gamybiniais ir buitiniais tikslams nebus naudojamas. PŪV metu kvapų tarša nesusidarys.

Akustinį triukšmą prie aukštos įtampos EPL sukelia energijos išlydis, kuris atsiranda, kai elektrinio lauko stipris laidininko paviršiuje yra didesnis už kritinį elektrinio lauko stiprį aplink laidininką. Triukšmo lygis prie EPL priklauso nuo aplinkos oro sąlygų – drėgmės, oro tankio, vėjo, lietaus, rūko ir kt. (vanduo padidina oro laidumą tuo pačiu padidindamas iškrovų intensyvumą). Siekiant įvertinti 110 kV oro linijų keliamo triukšmo pasekmes visuomenės sveikatai, analizuojami atliktų triukšmo matavimų rezultatai nuo elektros perdavimo oro linijų. Atliktų triukšmo lygio matavimų duomenimis „330 kV elektros perdavimo linijos Darbėnai-Bitėnai statyba“ 2021 m. PAV ataskaitoje, gyvenamojoje aplinkoje, kuri nuo 330 kV oro linijos kraštinio laido nutolusi per 13 m ir 20 m, ekvivalentinis ir maksimalus triukšmo lygis neviršija Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ (toliau – HN 33:2011). Remiantis skirtingais triukšmo tyrimais, buvo nustatyti galimi 330 kV oro linijos triukšmo lygiai. Nustatyta, jog prie 330 kV įtampos elektros perdavimo oro linijos triukšmo lygis gali siekti apie 28 – 33 dB(A). Didžiausi elektros perdavimo linijų triukšmo lygiai fiksuojami po oro linijos ašimis (po laidais ≥ 20 m aukštyje), o tolstant nuo jų triukšmo lygis, priklausomai nuo klimatinių oro sąlygų, mažėja. Vadovaujantis didesnės įtampos (330 kV) oro linijų tyrimų patirtimi daroma prielaida, kad ir 110 kV oro linijos skleidžiamas triukšmas neviršys higienos normoje HN 33:2011 nustatytų didžiausių leidžiamų triukšmo ribinių dydžių gyvenamųjų bei visuomeninės paskirties pastatų aplinkoje.

Siekiant įvertinti 110 kV oro linijų keliamo elektromagnetinio lauko dydį, analizuojami atliktų matavimų rezultatai nuo elektros perdavimo oro linijų. 2014 m. „Litgrid“ atliko elektromagnetinių laukų, susidarančių prie aukštos įtampos elektros perdavimo linijų, matavimus. Skirtingose elektros perdavimo tinklo atkarpose bendrovės specialistai išmatavo elektrinio bei magnetinio lauko stiprius po linijomis, greta linijų bei tolstant nuo jų. Elektrinio ir magnetinio lauko dydžiai skiriasi priklausomai nuo linijose esančios įtampos – 110 kV ar 330 kV – elektros perdavimo intensyvumo jose bei nuotolio. Rezultatai parodė, kad už EPL apsaugos zonos ribų elektromagnetiniai laukai neviršija Lietuvos higienos normoje HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros linijų sukuriama elektromagnetinio lauko“ (toliau – HN 104:2011), nustatytų leidžiamų verčių. Pažymima, kad 110 kV ir žemesnės įtampos linijoms HN 104:2011 netaikoma. PŪV poveikis dėl elektromagnetinio lauko gyvenamajai aplinkai nenumatomas.

6. Priemonės numatomam reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti arba užkirsti jam kelią ir jų įgyvendinimo grafikas.

6.1. Zonose kur EPL trasa kerta drėgnų pievų Buveines, nebus įrengiami privažiavimo keliai, techninės aikštelės, naujų atramų lokalizacijos vietos.

6.2. Siekiant išvengti paukščių atsitrengimo į laidus, bus didinama elektros perdavimo oro linijos vizualizacija, ant laidų 6-10 m žingsniu tvirtinami paukščių baidytuvai (besisukančios plokštelės atspindinčios šviesą arba plastikinės baltos spiralės).

6.3. PŪV metu EPL atramos nebus statomos vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose, upių vagose, natūraliuose šlaituose, kurių nuolydis didesnis kaip 15 laipsnių.

6.4. Siekiant sumažinti PŪV poveikį kraštovaizdžio vizualiniam estetiniam potencialui, įvertinant gamtines sąlygas ir technines galimybes bus parinktos optimalios atramų vietos: išdėstant jas už natūralių gamtinių uždangų (kalvų, mišku apaugusių plotų), maksimaliai mažinant atramų aukštį atvirų erdvių kraštovaizdyje, nestatant atramų pačiuose aukščiausiuose reljefo taškuose, upių slėnių šlaitų viršutinėse briaunose, upių vagose ar ežerų akvatorijose. Priemonės PŪV poveikiui mažinti bus tikslinamos techninio projekto rengimo metu.

6.5. Statybvietės, autotransporto laikymo, statybinių medžiagų ir atliekų sandėliavimo aikštelės nebus įrengiamos „Natura 2000“ buveinių apsaugai svarbioje teritorijoje, miško žemėje ir arčiau kaip 25 m nuo paviršinių vandens telkinių kranto linijos.

6.6. Visa technika skirta darbams atlikti bus tvarkinga ir optimaliai saugi dėl naftos produktų išsiliejimo, o darbuotojai laikysis visų darbų saugos reikalavimų. Statybos darbų metu bus laikomos tepalus absorbuojančios medžiagos ir specialūs konteineriai tepalų surinkimui, siekiant apsaugoti vandens telkinius nuo taršos avarijų metu.

6.7. Statybos darbų poveikis bus lokalus ir trumpalaikis, tačiau siekiant jį dar labiau sumažinti ar visiškai jo išvengti numatoma ties Merkio upe nevykdyti darbų žuvų neršto metu (nuo kovo 16 d. iki birželio 30 d. ir nuo rugsėjo 15 d. iki gruodžio 31 d.) taip pat vandens paukščių perėjimo ir jauniklių auginimo metu (nuo kovo 16 d. iki liepos 31 d.) bei kitais Lietuvos respublikos aplinkos apsaugos institucijų nurodytais atvejais (pavasario potvynio metu).

6.8. Numatoma nevykdyti miško kirtimo darbų visų grupių miškuose paukščių perėjimo metu nuo kovo 15 d. iki rugpjūčio 1 d.

6.9. Techninio projekto rengimo metu planuojamos EPL aplinkoje bus atlikti archeologiniai žvalgymai apimantys vizualinę elektros perdavimo linijos ir apsaugos zonos įvertinimą, nustatant ar numatomoje teritorijoje nėra archeologinio paveldo objektų turinčių kraštovaizdinę reikšmę (piliakalnių, pilkapių, senovės gynybinių įtvirtinimų ir pan.).

6.10. Prieš vykdant žemės kasimo darbus techninio projekto rengimo metu, bus atlikti elektros linijos trasos žvalgomieji archeologiniai tyrimai teisės aktų nustatyta tvarka, siekiant identifikuoti, ar minėtoje trasoje nėra nežinomų archeologinio ar kito kultūros paveldo objektų, turinčių reljefinių struktūrų (pylimų, sampilų, griovių ir pan.).

6.11. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už atrankos informacijoje pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

6.12. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

7. Motyvai, kuriais remtasi priimant atrankos išvadą:

7.1. Vadovaujantis Saugomų teritorijų kadastro duomenimis, Alytaus rajono teritorijoje PŪV nepatenka į saugomas teritorijas ir su jomis nesiriboja. Artimiausia saugoma teritorija – Pivašiūnų geomorfologinis draustinis yra nutolusi 1,05 km atstumu nuo trasos, tarp 8 oro linijos trasos posūkio taško ir Alytaus rajono savivaldybės ribos. Kitos saugomos teritorijos Alytaus rajono savivaldyje nuo planuojamos EPL apsaugos zonos yra nutolusios nuo 4,6 km ir didesniu atstumu. Varėnos rajono savivaldybės teritorijoje EPL kerta vieną saugomą teritoriją - Merkio ichtiologinį draustinį (kodas 0210604000005). Kitos saugomos teritorijos Varėnos rajono savivaldybėje nuo planuojamos teritorijos yra nutolusios apie 1,43 km (Vyškiaus botaninis - zoologinis draustinis) ir 1,89 km (Akmenos geologinis draustinis) atstumais. Pritaikius poveikį mažinančias priemones PŪV neigiamas poveikis šioms saugomoms teritorijoms nenumatomas.

7.2. Dalis PŪV darbų bus vykdomi šalia „Natura 2000“ buveinių apsaugai svarbios teritorijos LTVAR0011 Merkio upės. Vadovaujantis Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato direkcijos 2022 m. sausio 12 d. išvada Nr. S-18(9.4) „Dėl planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio darbų „Natura 2000“ teritorijoms

reikšmingumo nustatymo“, PŪV poveikis nebus reikšmingas saugomoms „Natura 2000“ teritorijos rūšims ir buveinėms.

7.3. Siekiant įvertinti 110 kV oro linijų keliamo triukšmo pasekmes visuomenės sveikatai, analizuojami atliktų triukšmo matavimų rezultatai nuo elektros perdavimo oro linijų. Nustatyta, jog prie 330 kV įtampos elektros perdavimo oro linijos triukšmo lygis siekia apie 28 – 33 dB(A) ir neviršija pagal HN 33:2011 nustatyto ribinio triukšmo lygio. Todėl daroma prielaida, kad ir 110 kV oro linijos skleidžiamas triukšmas neviršys higienos normoje HN 33:2011 nustatytų didžiausių leidžiamų triukšmo ribinių dydžių gyvenamųjų bei visuomeninės paskirties pastatų aplinkoje.

7.4. PŪV statybos ir eksploatavimo metu vandens poreikio nebus, tai yra vanduo iš paviršinių telkinių nebus naudojamas ir nuotekos į juos nebus išleidžiamos.

7.5. PŪV poveikis nekilnojamosioms kultūros vertybėms ir jų vertingosioms savybėms nenumatomas.

7.6. PŪV metu susidarančios atliekos bus tvarkomos pagal Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo ir kitų atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.

7.7. Statybos darbų metu ir 3 metai po statybos darbų užbaigimo bus vykdomas aplinkos monitoringas. Po to, apibendrinus gautus rezultatus, monitoringo programa bus peržiūrėta ir nuspręsta apie stebėjimų vykdymo pratęsimo tikslingumą.

Poveikio aplinkai vertinimo subjektai: Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Alytaus departamentas pagal PAV įstatymo 6 straipsnio 5 dalies 1 punktą, atsakingas už planuojamos ūkinės veiklos veiksmų, darančių įtaką visuomenės sveikatai, galimo poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, 2022-01-31 raštu Nr. (1-11 14.3.5 Mr)2-7527 pasiūlė priimti atrankos išvadą, kad PŪV poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas. Vilniaus priešgaisrinė gelbėjimo valdyba pagal PAV įstatymo 6 straipsnio 5 dalies 3 punktą, atsakinga už planuojamos ūkinės veiklos vykdymo metu galimų įvykių, ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliųjų situacijų, numatomų priemonių joms išvengti ar sušvelninti ir padariniams likviduoti, 2022-01-24 raštu Nr. 9.4-7-181 pranešė, kad poveikio aplinkai vertinimo procedūros nereikalingos. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Alytaus - Marijampolės skyrius pagal PAV įstatymo 6 straipsnio 5 dalies 2 punktą, atsakingas už galimą planuojamos ūkinės veiklos poveikį nekilnojamajam kultūros paveldui, 2022-01-25 raštu Nr. 2AM-78-(9.38-AM) pateikė pastabas, o 2022-03-16 raštu Nr. 2AM-263-(9.38-AM) informavo, kad atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo informacija (toliau - Atrankos informacija) papildyta pagal Kultūros paveldo departamento Alytaus – Marijampolės teritorinio skyriaus pastabas ir pasiūlymų dėl Atrankos informacijos bei PŪV vertinimo neturi. Alytaus rajono savivaldybės administracija ir Varėnos rajono savivaldybės administracija pagal PAV įstatymo 6 straipsnio 5 dalies 5 punktą, atsakingos už planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ir šios veiklos galimo poveikio aplinkai, atsižvelgiant į patvirtintų ir galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendinius bei galimybes pagal teisės aktų reikalavimus juos keisti ir į pagal įstatymus vykdomo savivaldybės aplinkos stebėsenos (monitoringo) duomenis, pastabų Atrankos informacijai, pagal kurią priimama ši atrankos išvada bei pasiūlymų, kad PŪV reikalinga atlikti poveikio aplinkai vertinimą nepateikė. Valstybinė miškų tarnyba 2022-03-18 raštu Nr. (39.6)-R2-714 informavo, kad PŪV neprieštarauja miškų apsaugą ir naudojimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams miško žemę paverčiant kitomis naudmenomis.

Aplinkos apsaugos agentūra, pasibaigus pasiūlymų teikimo terminui dėl PŪV poveikio aplinkai vertinimo, pastabų ir pasiūlymų iš suinteresuotos visuomenės negavo.

8. Priimta atrankos išvada.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 7 dalimi ir atsižvelgiant į išdėstytus motyvus priimama atrankos išvada: AB „Litgrid“ planuojamai ūkinei veiklai – Naujos 110 kV elektros perdavimo linijos Griškonys – Varėna statyba poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Atrankos išvada yra priimta pagal pateiktą Atrankos informaciją, kuri yra patalpinta Aplinkos apsaugos agentūros tinklalapyje <https://aaa.lrv.lt/> nuorodoje *Veiklos sritys > Poveikio aplinkai vertinimas (PAV) > 2022 metai > 3. Atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo informacija 2022 m. > Alytaus regionas (1)* ir yra atrankos išvados sudedamoji dalis.

9. Nurodoma atrankos išvados apskundimo tvarka.

Šį sprendimą Jūs turite teisę apskųsti Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo jo paskelbimo arba įteikimo dienos.

Direktore

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS ATRANKOS IŠVADOS DĖL NAUJOS 110
KV ELEKTROS PERDAVIMO LINIJOS GRIŠKONYS – VARĖNA STATYBA POVEIKIO
APLINKAI VERTINIMO ADRESATŲ SĄRAŠAS**

Alytaus rajono savivaldybės administracijai

El. p. info@arsa.lt

Varėnos rajono savivaldybės administracijai

El. p. info@varena.lt

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Alytaus departamentui

El. p. alytus@nvsc.lt

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Alytaus – Marijampolės teritoriniam skyriui

El.p. alytus-marijampole@kpd.lt

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Vilniaus priešgaisrinei gelbėjimo valdybai

El. p. vilnius.pgv@vpgt.lt

Kopija

Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos

El. p. info@aad.am.lt

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Aplinkos apsaugos agentūra, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Atrankos išvada dėl naujos 110 kV elektros perdavimo linijos Griškonys - Varėna statybos poveikio aplinkai vertinimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-03-28 Nr. (30.2)-A4E-3541
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0, GEDOC
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-03-28 15:28:58
Parašo formatas	Parašas, pažymėtas laiko žyma
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-03-28 15:29:49
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A
Sertifikato galiojimo laikas	2021-09-21 - 2024-09-20
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-03-28 16:15:13
Parašo formatas	Trumpalaikis skaitmeninis parašas, kuriame taip pat saugoma sertifikato informacija
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA
Sertifikato galiojimo laikas	2021-01-07 - 2023-01-07
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elektroninė dokumentų valdymo sistema VDVIS, versija v. 3.04.02
El. dokumento įvykius aprašantys metaduomenys	
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	El. dokumentas atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja. Tikrinimo data: 2022-03-29 08:03:00
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	
Paieškos nuoroda	